

Lo Somaient

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Divendres 5 de Mars de 1897

Núm. 3.209

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P. as. 1
En la provincia trimestre. P. as. 3.50
Extranjer y Ultramar. P. as. 4.50
Anuales, a preus convencionalis.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 7.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN
Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, procedidors dels principals Centres, comarcas agricolas, viuers
oficials y particulars del Extranjer, Peninsula y Balears, premiats ab gran diploma de
mérit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en todas las provin-
cias d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat
garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 64, Barcelona | SUB DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las
regions de major importancia agricola. Contenen tots los elements essencials que las
plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poder-
rosament las plantas, donantli una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan
sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Pa-
tatas, Hortaliçsas, Afuls, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taron-
jers y de tots los arbres.

Garantisem la composició de nostres Guanos sobre factura.

ANTON DELMAS

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA
Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LOS LABORABLES A PE-
TICIÓN.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots

LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

Dias de despalg tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

LO FLAMENQUISME

Un dels obstacles que ab mes resistencia, s' opo-
san a que la majoria del poble catalá desperti de son
ensopiment, es sens dubtarho, lo Flamenquisme.

Aquí en la hermosa ciutat comtal, capital de nos-
tra terra, podém observar ab més detenció, los mals
resultats d' aqueixa lepra, que s' va estenent per tot
Catalunya y que preté usurparnos, nostras costums,
nostra parla y nostra historia, pera suplirlas ab sas
festas semi-salvatjes, ab sa parla dulce y melodiosa y
volgent confondre, la historia dels Berenguers, dels
Jaumes y dels Peres, ab la historia dels Pelayos y Fer-
nandez.

La causa de que 'l Flamenquisme, pretengui con-
fondre las glorias de nostre barrat penó, ab las del
Pendón morado de Castilla, no te altre objecte, que
fernos veure als catalans, que som tets d' una rassa y
aixís poguer portar ab tota llibertat a nostra terra,
sas ideals de ganduleria, es a dir, fer dels catalans la
gent del bronze ó dels pan y toros.

Mes per desgracia, son molts los catalans que l' es-
collan y sens recordarse de son passat, (donchs lo des-
coneixen) aplaudeixen ab deliri, sas festas anti-huma-
nitarias, que ns degeneran a la vista del mon civi-
litzat.

En todas las ciutats, vilas y pobles, de Catalunya,
ja va fugint, l' aspecte verament catalá que encara
conservaban, donchs ab frecuencia, veyém en los car-
tells de festas majors, anunciat algun d' aquests espec-
tacles degradants y veyém també, una ciutat com Gi-

rona, que está construint, una plassa de toros, com
també la varen construhir, no fa gayres anys, Figue-
ras y Mataró. Lo mes estrany, es que 'ls que ns cre-
yém, vers aymadors de Catalunya, no protestém de
tols insults que fa a nostra terra, lo Flamenquisme.

¿Perqué no havém d' alsar nostra veu de protesta
quan veyém tals baixesas? ¿Perqué havém de deixar
perdre las costums típicas de cada comarca, para sa-
rari en son lloch, costums que no son del nostre ca-
ràcter ni de nostra Pátria?

¡Despertem! los catalans que encare admiren tals
espectacles: no veyen que es tiranich, en extrém,
aplaudir, al veure lloytar, un home ab una fera, y ade-
més, cap resultat, proporcionan a Catalunya, las corri-
dors de toros, y si sols la pérdida de son carácter, la ver-
gonya devant del avens y del progrés dels pobles, y la
deixadesa y ganduleria a sos fills, que pot causarli la
cayguda, de sa Industria y son Comers.

Un altra dificultat, oposa 'l Flamenquisme al avens
del poble catalá, envers lo camí, de la reivindicació de
sos furs y llibertats; aquesta dificultat, está en lo cant,
que excret de sarsuelas del género chico y portat de la
terra de María Zantissima, destruheix la cansó popular
catalana.

Avuy en los tallers y fábricas, envolta entre la fu-
mera de las máquinas y al ressó dels malls ja no se-
sent, la cansó de nostra terra, sino 'l cant andalús; fins
l' adagi de casa y 'ls xistes de bona lley, se venhen
substituhits, per l' ordinari xiste madrileny.

En tal estat va estenentse lo Flamenquisme, en
nostra Pátria, pero es degut al descuyt, en que viuhén
molts catalans, de no sapiguer quina es sa patria ver-
dadera.

Donchs treballém ab fé, los vers aymants de Cata-
lunya, per donar a conèixer al nostre poble, que te
historia, que te parla, que te canta y te costums, que
no s' han de deixar perdre, mal pesi als partidaris del
pandero y castanyolas. Recordemse avans que tot, del
nostre passat y al recorri de tants héroes, que han in-
mortalizat nostra historia, allunyém de nostra Pátria
aqueix degradant Flamenquisme y un cop ho havém
lograt, haurém donat un gran pas, en lo camí de la
reconquesta de nostras anyoradas llibertats.

BONAVENTURA RAMENTOL.

Barceloná 3 Mars 1897.

“QUAN JO ERA NOY”

PER ALEXANDRE DE RIQUER

Los recorris fidels de la edat primera fan de bon
evocar. En las horas tristes que tantas vegades acla-
paran al home ja afeixugat pel pes dels anys y de la
lloyta per la vida, plau esturarse al mitj del camí, tom-
barse endarrera y mirar fixament los horizons claris-

sims y riallers de la infantesa. Com mes llunyans, mes
nets se presentan a la nostra vista. La sensibilitat del
qui 'ls evoca fa també que la visió sia mes clara. Aixís
es que son sempre llegits ab gust los recorris que es-
criuhén los artistes; avesats a expressar sos sentiments
troban una fruició superior desplegant a la llum los
mes íntims y amagats. Tal vegada, entre 'ls artistes,
los mes sospitosos de poca sinceritat en sas memorias,
son los escriptors d' imaginació. Un E. de Goucourt,
per exemple, literat de cap mes que de cor, publicá un
llarguíssim «Journal» ple de composició, de vanitat y
de pose; y es que generalment en Coucourt solia es-
criure no per expressar ideas ó sentiments, sino per
compondre prosa, ell fou una de las mes ilustres vic-
timas de la literaturitis, especie de peste bubónica
dels homes de lletres. Altres, com Goethe, tan admira-
ble en sas obras; no ha sigut afortunat en la relació
de sa vida.

Los artistes que no solen escriure, 'ls escriptors, ó
pintors, nos ofereixen una garantia de sinceritat. La
divina «Vita» del gran escultor y orfebre Benvenuto
Cellini, será sempre llegida, admirada y creguda, mal-
grat lo temperament fantasiador y meridional del au-
tobiografiat, perque en Cellini sense pretensions lite-
rarias volgué explicar las aventuras de la seva vida,
y res mes qu' aixó. No tingué pretensions de clássich
y ara ho es entre 'ls seus compatricis. Dificilment pot
citarse un libre de memorias que emocioní tan fon-
dament ab la narració senzilla.

En Riquer s' ha separat per un moment de sos
companys de professió per posarse a contar recorris de
noy. Avants que ell, en Russinyol escrigué impresions
y notas de colors sobre fets reals ó imaginats. La hora
de «Riquer s' acosta mes al género de autobiografía,
avuy tant de moda, género que pot ser de gran profit
cuán es tractat per un home de sensibilitat depurada
y fa 'l proposit de consignar liberalment, ab tota sin-
ceritat, las impresions que estiguin grabadas en sa
memoria, idealizadas per la mateixa emoció, no per la
literatura. ¡Quin libre tan interessant podria escriure
en aquest sentit l' Urgell, solitari buscador de cap-al-
tars per nostras montanyas, ó en Pellicer y en Soler y
Rovirosa artistas de rellén y propia personalitat en al-
tre estil!

De todas maneras, lo libre d' en Riquer no entra
plé en lo género a que ns referim. Es un aplech de
episodis de la infantesa viscuda en casa payral anti-
ga, venerable, sola, petit mon en que la vida tota s'
concentra en sos pochos habitants, (ona, duas familias),
y las masias vehines, son entitats diferentas y 'l po-
blel ahont se fa 'l mercat setmaal, una mena de Cos-
mópolis enlluernadora y fins perillosa. Aixís se li deu
representar a n' en Riquer tot lo d' aquella época, la
millor de la vida, embellida per l' anyorament,

Sense art de preparació resulta artista perquè tant sols explicant ab sinceritat y sentiment, nos fa simpatisar ab sas anyoransas y 'ns interessa en las cosas in-significants.

Sense pintarnos cuadros plens, sab quigerir lo paisatge. Aquella segarra de terror ondulant, obert a tots los vents, oferint desde 'ls castellots enderrocats dels cims, perspectives dilatades, assolayada rebiosament per l' Agost y blanca y gebrada pel Janer, aixuta, pedregosa y de colors esllanguits; la dona á coneixer per incidència en cada cuadro, y 'ns la evoca als que la coneixém.

La qualitat mes sortint en tots aquests quadrets d' en Riquer, després del sentiment de l' anyoransa, es sense cap dubte l' amor pel detall. Ombria lo llibre, fixeus en lo primer treball y vos encantarà describint la mort de una oreneta quan ella era un bordegás carabruy, esburriyat de cabells. La descriu avants la bestiola de «cosset prim, bufó, ben estiradet, ab la cua d' estisora y 'l ventre blanc, furgant dintre del niu per netejarlo;» ell li venta pedrada y cau ferida... Després «l' aucellet patia, s' estava morint, girava 'ls ulls en blanc, tornava á obrirlos de sobte per tornarlos á girar ab pausa, guaylantme tristement... Estava molla, despenjada, se li veya la carn entre las plomas xopas, havia perdut la hermosura de la seva finor y esbeltesa...» Lo bordegás enternit, esgarriyat per sa acció, volia revifaria y se la va ficar á la pitrera; allí s' estava quieta, quan sobtadament s' esvalotá; ell la va treure y «batia d' alas com al moment de caure del niu... Son tremolor se va calmar poch á poch, girava y regirava 'ls ulls, obrintlos y tancantlos impregnats de sanch, badant lo bech d' ahont s' escapava una gota vermella, aquietantse, inmovilissantse, fins á quedar tan floix que semblava que no tingés ossos...»

Una d' aquelles miniaturas netas, correctíssimas á que 'ns té tan acostumat en Riquer dibuixant aucelletes, flors ó brins d' herba...

Lo mateix que sab detallar de má mestra, tanteja y li tremola 'l pols quan dona mes extensió al cuadro, quan vol compoundre conjunts armónichs ó dibuixa figura. En aquells Manco y L' Isidro hi ha trossos molt apreciablés en mitj d' una vaguetat ó desdibuixament general. La tempestat d' estiu, conté una de las descripcions mes sóbrias y sugestivas que hem llegit en catalá d' una turbonada; y lo demás del cuadro, de can. Antonieta es pel nostre gust la narració més vigorosa de totas, perquè la figura idílica de la pastora

viva y bellugadissa y arremangada de faldilles, trobava un clapotendral s' hi entretenia. Las ovelles pasturavan á la fresca; las cabras, de totas las socas, esbrostaván ó escapavan la rebrollada. La Antonieta, alashoras los deixava y pujava al cim del cingle ahont hi havia una ermita; «s' acostava fins al peu de la reixa, ofería 'l manat de flors boscanas arreplegadas pel camí y encarrantse ab la Verge, U deya: — Bon dia, Marieta. Encara t' estas solota? La Verge somreya emprendada de la pastora; sa fesomia s' animava ab l' accent de la vida y la nena s' encantava ab aquell somris que la feya defallir de goig y li donava la felicitat per tot lo dia.» Se torna gran y un dia per contes d' aquella salutació camperola y barrohera li resa per primera vegada una oració apresa. La Verge ja no li somrigué y ella s' queda trista, acobardida y temerosa de sentir 'l dol del Uop. ¡Es un cuadro digne d' en Mistral!...

Y totas las demás narracions que seria pesat analizar separadament tenen las condicions de las apuntadas: Un sanítos perfum del camp catalá viscut en la infantesa y recordat ab anyorament en la plenitud dels anys, (llegéixis la última Després, elegia sentidíssima), un amor d' un artista per lo detall y certa inseguretats en lo dibuix de tipos.

Ab aquestas condicions no reparém en dir que la literatura catalana ha fet una gran adquisició ab en Riquer, l' autor d' aquest llibre tan bonich per fora y per dintre. Fins á un altre.

E. MOLINE Y BRASES.

RETAILL

Sembla que un sabi madrileny, un sabi d' aquells que si 'ls grechs no haguessin inventat alló de la hegemonia, ell l' hauria inventada, en l' acte solempne de son ingrés en la «Academia del Notariado» (aquest sabi es Notari y s' diu González) s' ha ocupat en son discurs de la conveniència de que las oposicions para entrar en la carrera notarial deguin ferse á Madrid únicament per totas las notarías d' Espanya; aixís com ara s' fan devant de cada collegi Notarial per las Notarías de sa demarcació respectiva.

No sabém si als joves provincianos que desitjan entrar en aquella carrera 'ls cauria bé que 'l pensament del senyor González, académich de la Matritense del

Notariado, prengüés cos y, patrocinat pel Govern, arribés á ser lley; pero á nosaltres nos apar que no hi ha res més just y equitatiu.

Celebradas las oposicions en cada territori, es lo regular y lógich que s' hi presentin fills del país, comarca ó regió que aquell abraça, y, per lo tant, que las notarías quedin per qui deuen quedar, ó sia per personas que sobre coneixer las lleys generals del Estat, estan al corrent de las diferencias que la subsistencia de legislacions forals portan als actes y contractes que 'ls notaris autorisan; están al corrent de las costums y habituts particulars de cada regió; están enterats, perquè es la seva, de la llengua que allí s' parla; y, en fi, reuneixen totas las condicions que s' poden desitjar para 'l bon desempenyo de son comés.

Además, son joves que, fills del país ó residents en ell de molt temps, casi sempre son coneguts y se sab quins son los seus antecedents, lo qual dona al públich una garantia de molta importancia para quedar tranquils respecte de las condicions morals de la persona á qui van á confiar no solzament los seus assumptos y negocis, sino moltas vegadas los seus secrets é intimitats de familia.

Més aquestas consideracions y otras que podrian ferse, res valen ni res signifcan devant de las que en un altre ordre d' idees poden ferse també.

Efectivament: á Madrid hi ha una bellugadissa de minyons que surten de la Universitat y no saben que ferse del seu cos per varias rahons, essent una de tantas la de que no son bons per res que no sia anar á lluhir lo garbo per la Castellana y fer conquistas per los salons de la aristocracia, y aquesta pléyade ilustre necessita camp vastíssim para desenrotllar la seva forsa d' acció. Ab la carrera judicial, la de Registradors de la Propietat, empleos administratius y demás, no 'n tenian prou, y es per lo tant molt posat en rahó que se 'ls hi dongui un altre rengió y que aquest no sia 'l de burot ó agutzil, posém pel cas, sino de categoria.

Pensat aixó, res costa de trobar lo desllorigador. La carrera de notari es bona, es lluhida, encara es una institució que no está corrompuda, y per tant es respectada; donchs, cap allí falta gent. Procurém impossibilitar á qui no sigui del rovell del ou y aixís las notarías serán nostras. Petas las oposicions á Madrid un noranta nou per cent dels que s' presentarian no s' presentarian perquè, no sempre s' tenen prou diners ni facilitats per anar á Madrid á passar dos ó tres mesos abandonant familia y ocupacions habituals; y per altra part los provincianos que ja aben per á Madrid tot con compare y comares, qué hi aniran á fer? Es gargame llarse demostrant lo seu saber y apitit para que el ilustrado joven Gonzalez, Sanchez, Gimenez, Perez ó Gutierrez, los hi arrebassi per la influencia lo que jamay per lo talent hauria obtingut.

Just y equitatiu, repetim, fora, per lo tant, que 'l citat notari madrileny los escoltat y s' obrís una noya porta á la joventut desbagrada de la Cort.

Y després que las Notarías de provincias restiguin en mans sevas, trobarem molt oportú que s' porti á cap y efecte aquell altre notable projecte de la Notaria única, que ve á ser una cosa aixís com si diguessem «El Siglo» ó «El Globo» de las notarías, una botiga molt engrant ahont s' hi podrá anar á comprar actes y contractes fets ab motllo, com al «Siglo» y al «Globo» se compra tot lo menester para vestir y calsar. Allora vors haurém arribat en aquest ram al desideratium. Los que per aquestos medis tindran una bona colocació quedarán contents, y en quant al públich y 'ls interessos particulars, privats y de familia si quedan abandonats, trepitjats y mal atesos, que s' fassin... compte de que aixís ho ha volgut qui pot y vol.

Nosaltres, los regionalistas, voldríam que la reforma de que 'ns ocupém sortís demá á la Gaceta, com voldríam que cada dia se n' hi llegís una que reporti á las regions conflictives, y perjudicades, puig que aixís potser los que dormen ara molt fort se despertarian.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 4 de Mars de 1896 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d' observació, BARÓMETRE aneroide, GRAU d' humitat, PLUJA en 24 horas, AYgua evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER. particular. Data for 9 m. and 3 t.

Table with 4 columns: HORAS d' observació, TEMPERATURAS (Máxima, Minim., Term. tipo), VENTS (direcció, classe), NUVOLS (classe, can). Data for 9 m. and 3 t.

Los empleats del Municipi, segueixen sense cobrar y lo que es mes treballant com si cobressin.

Quatre mensualitats importants ja es una cantita, respectable y com ab aquest pas d' aquí á un mes ni hi haurá cinch, y aixís successivament som de parer que l' Ajuntament en la sessió d' avuy hauria de pendre algún acort sério.

L' Alcalde, ordenador de pagos, no potser que no pagui als dependents del Municipi per falta de fondos, puig encara que estigui embargada la quarta part de la recaudació sempre 'n quedarian pera satister las nóminas, si avans se paguessin aquestas que las demás atencions del Ajuntament inclós las que te ab l' Estat. La Diputació y la mateixa Delegació d' Hisenda no poden morir de fam encara que no se las pagui tan depressa. Lo Tresor públich tampoch haurá de fer suspensió de pagos sense las miserias que percibeix de nostra localitat.

En cambi 'ls dependents fins lo de mes sou li ha de venir tan esqué lo que passia los mesos sense que se 'ls retribuixi lo treball que fan que 'ls seus mal de caps tindran pera poguer menjar.

No es á provat y s' ha dit y repetit mil vegadas que l' Ajuntament solzament per consums s' atrassa. va de més de 30.000 duros?

Donchs creu l' ordenador de pagos que no pagant als empleats tancarà 'l present presuposit ab superabit? Si aixó es impossible y sentho lo mateix te que quedi en descubert per 10 que per 20.000, puig si es que ho fa per evadir responsabilitats, tampoch ho logrará ni ell, ni 'ls senyors regidors que forman la Corporació; la lley ab aixó es ben terminant.

Després que no hi ha cap govern y menos lo que tenim que s' titula «conservador» que pugui permetre que empleats seus se morin de fam (ja que 'ls de tots los Municipis ho son d' una manera indirecta, puig si treballan per cada localitat, treballan també per ell) y las cantitats invertidas per nóminas son sempre ben aplicadas.

Te la paraula 'l senyor Alcalde.

Lo carnaval ha passat sense cap classe d' ostentació d' una alegría que 'l poble no pot sentir, donchs lo tenen massa preocupat las guerras de Cuba y Filipinas; pero s' ven que encara hi ha á qui li ha quedat bon humor, puig ahir se feu la mascarada d' enterrar lo brás del Carnestoltes, organizada per la societat «El Olimpo».

Be prou que 'n tenim de morts á l' altre banda del Pacífich y Atlántich, no necessítém nó, lo presenciar enterros de broma.

Aquesta nit siga cualsevol lo número de senyors regidors que s' reuneixi l' Excm. Ajuntament celebrará sessió de segona convocatoria.

Hem rebut la visita del apreciable colega qu' acaba de veurer la llum á Almeria ab lo titol «La República Española».

Li desitjém llarga y próspera vida, pocas ensopegadas ab lo fiscal d' impremta y li deixém establert lo cambi que 'ns solicita.

Ahir nos fou retornat lo número de camvi que enviavém á «El Noticiero Tarraconense.»

Suposém que dit retorn l' haurá motivat lo fet d' haver desaparegut del «patenque periodístico» aquella apreciable publicació.

Lo dia d' ahir, per no ser menos que son antecessor, també se 'ns presenta ventós, y á no ver disfrutat d' un Sol espléndid, segurament que la temperatura hauria suferit un marcat descens en comparació á la que veníam disfrutant.

S' ha remés lo següent telégrama al pou de las desdixas:

«Lo president de la Diputació al Excm. senyor Ministre de la Guerra.—«Tenint los minyons declarats soldats sortejables per Reals ordres del Ministeri de la Governació, dictadas en virtut de la revisió d' expedients ordenada per Real Decret de 29 d' octubre del any passat, indiscutible dret, ab arreglo á la Real ordre-circular de 30 de Janer últim, á una nova revisió del seus expedients que han de practicar las Comissions mixtas, si s' trobavan pendents de resolució, ó 'l mateix ministeri, si havian sigut declarats exemps y utilizan lo nenefici que la citada ordre-circular los hi concedeix; prego á V. E. que se serveixi disposar que se suspengui la concentració de dits minyons fins que sian definitivament resoltos sos expedients, puig resulta injust y produeix general indignació lo ordre que per

las zonas d' aquesta provincia s' está cumplimentant, de cridarlos é incorporarlos á filas y fins embarcarlos, essent aixis que, segons dita Real ordre, la declaració de soldats sortejables no tenia mes objecte que 'l de que tingnessin número pera 'l cas de que fos denegada la seva exempció en la última revisió que 's practica- ra.—Andreu de Sard.»

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat abir per varias especies puja la cantitat de 629.82 pessetas.

Regions espanyolas

MADRID. 3 de Mars de 1897.

Senyor Director:

Molt senyor meu: A pesar de las críticas circunstancias per que atravessa Espanya, hi ha qui 's festeja ab careta y sense careta.

La guerra está molt lluny, y desgraciadament existeix encara espanyols que «miden la distancia». La Reina ha fet una cosa sensatíssima, en nostre sentir. Tots los anys desfilen devant lo Palau las disfresses de mendicants, lluhint sas arts de «cant, ball y toch», y sos mitjos bràsos, etc., aquest, S. M. ha ordenat que en vista de las actuals circunstancias se suprimeixin aqueixas dansas grotescas d' aragonesos ó soldats inútils, donant á ditas disfresses los socorros de tots anys.

Es plausible aquesta idea, que deuria servir de norma de conducta, perque es verdaderament desagradable l' espectacle d' una festa general en un país que realisa dos guerras civils.

Y no obstant, los paquets de «confetti», las serpentinats, los nassos postissos y la capuxons, se venen que es un primor.

Lo ball d' Escriptors y Artistas estigué molt bé, y ha entregat á El Imparcial la suma de 2.175.50 pessetas, import del 2 per 100 de lo que produí pera atendre als soldats ferits de Cuba y Filipinas.

Balls de trajos en casas particulars no n' hi ha hagut cap d' importancia, ab lo qual las individualitats han demostrat mes delicadesa que 'l poble en massa.

Molts «bebés» circulan á aquestas horas ¡Deixem-los! Aqueixos no son disfressats, son simplement vestits.

Diables ab banyas molt llargas... ¡cosa que 's ven tota los dias!

Cuyners ab los perols buyts en la má... avuy ja no solen veures d' altre modo.

Caballers ab «histera» y las mans brutas... ¡cosa no es noval

Presumidas que ensenyan lo cosset á tot lo món... ¿novetat?

¡Guerrers ab sobre de bastó d' escombra!... sempre existeixen.

¡Dida per tot arreu!... ¡A veure! com diuen en los pobles.

Xulas ab mantó de Manila... ¿posat?.. «¡Ecco il problema!

¡Pierrots que donan voltas, y unas vegadas van cap per avall y otras cap per amunt?... No es nou. Lo pierrot simbolisa la humanitat. Se vesteix exagerat y ab sombrero alt pera que 'l mirin: usa «colorines y cintajos», perque atreguin; parla en falset y xapurrejant, perque 'l anormal y ridícul entreté; no pronuncia bé, perque es lo elegant; diu al públich desvergonyas, perque ser desvergonyit es «simpático» y distingit, y 's dirigeix á cualsevol encopetada dama d' aristocrático palco, perque sap que no ha pendreho sino com originalitat de geni. Unas vegadas va al dret, y ningú 'n fa cas; va al «revés», y 's riuen y 'l aplaudeixen; dona una besfeta á un criat, que avergonyit, se 'n va á la obscuritat, y ningú recorda d' aquesta escena á mes personatge interessant que al qui pega, y..., per últim sa missió es riure ¡riure molt! ¡La gent no li paga la medicina de son moribundo fill Lulú quan, recatantse, posi sa desossada mà sollicitant entre plors la almoyna de dos pessetas... lo gran circo colma de calderilla y plata lo cónic sombrero, sobre 'l qual fa lo pierrot grotescas «piruetas», y gesticulant, crida: ¡Haveure si ti-éu vostés pera que jo mengi ab Pity! «ecuyere» de moda.—¡Eh, amichs, que ja comensa per ostras!... Cambia de casaca cent vegadas per minut; balla quan li manan, y pren lo que li donan...; y si sa muller, en lloch de cosir los calsons de Lulú, exigeix gossos sabis... lo pierrot sopa ab Pity, y ¡menja ostras!

Res, donchs, es nou en Carnaval, perque mamarratxos, que 's altre dels disfressos en boga se venen tots los dias.

Un pillot que 's vesteix de senyó, una planzadora

que de senyora 's vesteix ó un venedó de periodichs ab totas las noticias atrassadaa, ni son interessants, ni necessaris, ni divertits, ni nous.

Y no obstant, sols á veure aixó y bojerias ab cascabella surt avuy al carré un 65 per 100 més de gent decidida á veure «disfressas.»

De política diré á vostés sols lo següent:

«Las preocupacions de la guerra de Cuba; las discusions á que ha donat lloch l' indult de Sanguily, y l' ansietat ab que s' esperan las noticias de Filipinas, tot sembla cedí devant del atractiu de un Carnaval celebrat ab esplendit sol per un poble que no 's rendeix may á la desgracia n' hi s' abat ab los reversos. La compare política, sens cedir en sas ambicions ni olvider sos apetits, també fa un compás d' espera y en aquest interregne retocan las caretas ab que han de embromar al país y encubrir sas passions baix plácits y encantadors disfressos; així, los que militen en las filas d' oposició, procuran feros creure en una de prosperitats y benendanzas pera cuan regeixin «los destinos» del poble espanyol; los ministerials 'ns embroman fent veure que vivim lo millor dels mons possibles, gracias á sa previsió; los carlistas, al mateix temps que celebran las bodas de sos prímpces, donan «latas» sobre sa próxima campanya y son no llunyá trimi; los republicans, s' embroman uns á altres, y 'l país, fent orelles de mercader, no fa cas de ningú y segueix donant sos fills pera la guerra y tenint fè, no en la farsa política, sino en sa vitalitat y en sa may desmentida energia.

Molts pensadors, en vista de nostras circunstancias; sostenen, y ab rahó, que res s' adelanta ab discretejios polítichs, y qu' aquesta Espanya mes necessita homes que vigorisin nostre comers, nostra producció y nostra industria, que polítichs que disertin y desertin, sens resoldrer res ni oferir 'ns res de nou. Lo país, seguint aquesta idea, pensa en la producció y en los senyors Carnier, de Pasajes, tenim una prova ab sos «cognacs» de dia en dia millors y mes ben elaborats. Hi há que desenganyants; los grans mais no deuen fer desatendre las molestias petites, perque aquestas creixerán y en son creiximent vindrán á ferse graves. ¡Cuáns anys ha desentés Espanya, es dir, las individualitats, l' ahorro y 'l segur, que tant dany evitan en l' Europa entera! Sols á fersa de demostracions prácticas y de primas pagadas sens la mes petita discussió, ha conseguit «La Equitativa» convencer 'ns y feros previsors. Aquí jamay se pensa en cap extrém, y ab tenir fama d' imagnacions despertats, may pensém en ningú ni en la ruída, ni en la mort, ni en lo foch, ni..., tanta confiansa 'ns inspira la casualitat, que quan veyém volar una pedra, avisém al amich que 'ns acompanya... ¡eh cuidado, que 't ve dreta!

Aquesta frase som nosaltres.

Garci-Fernandez.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 3 de Mars de 1897

Naiements

Teresa Moragas Grás, de Jaume y María.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Manel Gómez Vila, 68 anys, Amargura 39.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	»	»	»	»
Badellas	»	»	»	»
Bens	»	»	»	»
Cabrils	»	»	»	»
Tocinos	5	310'		68'20

Desputllas de bestiar de llana y pel

Total adeudo 68'20

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Cassimir.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á las 4 de la tarde se celebrará la devota y solemne funció del Viacrucis, á la que se seguirá lo sermó cuaresmal y desseguida lo cant del Miserere en la capella de Jesús Nasareno.—Després se farà 'l Mes

de Sant Joseph cual funció se fá en los demás dias de travail á dos cuarts de set del matí y en lo próxim diumenge tindrà lloch á dos cuarts de 5 de la tarde.

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continua 'l Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sauch

Continua lo mes de Sant Joseph que 's dia tots los dias de feyna á dos cuarts de 8 y á las 8 en los festius, durant la santa missa.

Sant de demé.—Sant Victor.

SECCO COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	69.00	Fransas.	11.00
Exterior.	70.17	Cubas vellas.	92.10
Colonial.		Cubas novas.	78.25
Norts.	24.05	Aduanas.	94.00
Obligacions Alemanas.	78.27	Oblig. 3 0/0 Fransas.	51.50

PARIS

Exterior. 69.00

GIROS

Paris. 67.30

Nota de las operacions de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	62.92	Fransas	17.
Exterior	75.17	Orenses	
Amortisable	75.25	Cubas 1886	92.50
Aduanas		Cubas 1890	78.25
Norts	24.15	Obs. 6 0/0 Fransa	92.25
Exterior Paris	59.	Obs. 3 0/0	51.50
Paris	27.30	Londres	32.03

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. lles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallduvi.

Londres	90 dlv.	00.00	diner	8 dlv.	00.00
Paris	8 dlv.	00.00		Marsella	00.00

ACCIONS

Gas Reusense.	010	010	010
Industrial Harinera.		350	
Banch de Reus.		600	
Manufacturera de Algodon.	75	500	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	

Diversions públicas

Teatre Fortuny

Companyia d' opere italiana baix la direcció artistica de

D. Joseph Suyó

en la que hi figura l' eminent barítono D. JOAQUIM ARAGÓ —Inauguració lo dissapte 6 de Mars de 1897.

Llista del personal artistic

Mestre Director y Concertador, D. Modest Subeyas Bach.—Primera tiple dramática absoluta, Sra. Laura Robert.—Primera tiple lleugera absoluta, Sra. Adele Marra.—Primera contralt, D. Dolores Bordabio.—Primers tenors: D. Angel Feliu de Constantí, D. Joseph Costa y D. Pere Morera.—Primer barítono absolut, D. Joaquim Aragó.—Altre barítono, D. Leopoldo Borgioli.—Primera baixos, D. Joseph Boldú y D. Lluís Miró.—Tiple comprimaria, Sra. Carolina Giardini.—Tenor comprimari, D. Joseph Masip.—Tenor partiquí, D. Enrich Monrás.—Baix comprimari, D. Joseph Calvet.—Baix partiquí, D. Benigne Giardini.—Director d' escena, D. Enrich Giacomo.—Mestre de coros, D. Urbano Fando.—Apuntador, D. Lluís Simonetti.—22 coristas d' abdós sexes.—26 professors d' orquesta.

REPERTORI

Africanas, Favorita, Rigoletto, Ebreas; Cavalleria rusticana, I Pagliasi (novas).

Debut de la companyia lo dissapte 6, ab l' ópera en 5 actes de Meyerbeer, L' AFRICANA.

S' obra un

ABONO

per 10 funcions, baix los següents preus:

Palcos prosceus plateas ab 4 entradas	Ptas. 160
« « principals ab 4 entradas	« 130
« « segon pis ab 4 entradas	« 80
« plateas ab 4 entradas	« 120
« principals ab 4 entradas	« 100
« segon pis ab 4 entradas	« 60
Butaca ab entrada	« 20
Lluneta de segon pis ab entrada	« 15

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

